

Latweesch u Awises.

Nr. 16. Zettortdeena 20ta April 1850.

No Embohtes.

Nu jau irr ohtris gads, kamehr Embohtes basnizā, kur wezzas ehrgeles gan bija, bet kas wairs ne bija bruhkējamas, jaunas, kohfchas ehrgeles eelikta, kurras zeenigi Embohtes kirspehles fungi ustaifiht likke. Schihs krahfchnas un lohti flannigas ehrgeles irr tas teizams ehrgele - buhwetajs un Leepajas Latweeschu draudses ehrgeleens, Herrmann wahrdā, buhwejis, kas jaw daschas basnizas muhsu pufse ar kohfchahm ehrgeleem puschkojis. Schihs ar rohlahm un kahjahn spehlejamas ehrgeles lihds 800 rubbutus f. makfa, un tappe tanni 5 ta September 1848 eeswehtitas. Dauds laudis bija tanni deenā no wiffahm mallahm sapuljejuschees, arridsan leels pulks muischneeku un Wahzeeschu bija fabraukuschi jaunu ehrgetu flannu pirmreis dsirdeht.

Kad nu Embohtes mahzitaja zeenihts un teizams paligs Conradi, kas tanni deenā to draudsi atstahdams tai kohfchu labbdeenu atdewe — un kas taggad, ka fadfscham par laudim, par Selgawas lauka-draudses mahzitaju wehlehts — jauku runnu bija turrejis un tahs ehrgeles eeswehtijis, tad tahs tappe pilnā spehfkā wakkam laistas, kas wiffeem klausiteem, kas bahrgs pehrkons firdis fatreeze, ka daudseem precka-affaras azzis speedahs par tahdu mihligu un stipru flannu. Gohdu un pateifchanu irr teescham tee zeenigi Embohtes kirspehles fungi ispelnijschees, kas sawu Deewa nammu ne ween ar tahdahm jaukahm ehrgelehm irr isgresnojuschi, bet kas arridsan isgahjuschā ruddeni sawu basnizu no eekfhas un ahreenes uskohpdami, tai jumtu un krehflus fataifidami, un to par eekfchū no jauna pahrmahledami — ta itt par patihkamu un mihligu weetianu pahrtaisjuschi, kas nu ta kohfchi ap-kohpta us sawu masu pakalnu, leelai Embo-

tes pillei prettim, ka Salamana Deewa nams us Zianes kalnu, stahwedama, basnizas-gahjejeem wairak firdis un prahthus us Deewu mohdinahs, tam wissa labba dewejam pateizibas nodseedah. — Lai Deews zitteem zeenigeem Kungeem arridsan tahdu prahtu dohtu sawas basnizas uskohpt, un tannis, kur wehl ehrgeles ne buhtu, tahdu kunstigu un jauku basuhni eezeit, kas pee Deewa kalposchanas leelu kohschumu padarra, un pee basnizas-gahjeju firdim leelu sivehtibu atnefs! x.

No Disch-Gramdes, tanni 18. Merz.

Schi seemed bija gan weena zeeta un gruhta seemed ne ween ta leela falla deht, bet arridsan ta pulka sneega un leelu puttemu deht. Wezzi laudis knappi otzerrahs tahdu stipru seemu redsejuschi. Selgawneeki gan suhdsahs, ka Awises jaw lassifuschi, par malkas dahrdsibū un neeweschanu, un muhs lauzineekus malkas deht par laimigeem fauz; tak schoseem' ir pacheem lauzineekeem gruhti ar filtumu gahje, ne ween tamdeht, ka ar malku naw tahda pilniba, ka preefsch gaddeem bija, bet arridsan tamdeht, ka ne buht schoseem' ne warreja ta dsilla sneega deht meschā eetapt eekfchā. Wissi zelli bija peeputteneti, wissi kruhmischli lihds augschenes peedsihti pilni, ka brihniums bij. Janwari kahdas diwi neddetas notusti ween pee mumis putteneja, ka ne rahnitees ne warreja laukā; knappi tik warreja fainneeks par durwim fehtas widdū islihst, kur tad nu lai meschā gan eetohp eekfchā. Tanni 17ta Janwari wissi zauru deenu un nakti tahda leela wehtra bija, kas sneegu ta diki dsinne, ka par deenas widdū laukā weens zilweks ohtru par 60 foheem ne redseja. Dauds zilweki, kas bija tannis leelās puttena deenās us zellu isgahjuschi, maldidamees gruhtas behdas redsejuschi

dach tik pufsdihws mahjas fasneedsis. Gohds Deeram! ka pee mums ne weens zilweks naw tahdā fallā un putteni pohstā aissgahjis, ka zittās mallās gan effoht notizzis. — Eelsch Webruar mehnesccha fahze atkal pahris neddelu liht un migloht, kas fneegu ahtri prohjam dīinne, zaur ko nu atkal uhdeni leeli zehlahs, ka wiffas masas uppites pilnas ka Daugawas stahweja, un ir zelli bija aispluddinati, ka atkal ne kur dauds ne warreja eet; tē nu bija atkal jaunas behdas lauzinekem. Wiffi jaw gan dohmaja, ka nu ahtri pawassaris buhs; jo zihrlitis jaw 16tā Webruar fahze pee mums fawu pawassara-dseefminau skandinah; bet rau! wehl bij par agri! — Ne ilgi fahze atkal falt un snigt un eelsch Merz eefahluma, ar jaunu mehneni, fahze atkal labbi stipri falt, jau lihds 12 grahdehm daschdeen, un falst wehl ar weenu, ka atkal jaw par wiffahm uppehm un dihkeem drohschi ween brauz. Sneega gan nu lihds schim ne kahda ne bij, tak 15tā Merz jaw labba kahrtā fneega atkal nokritte, un wehl arweenu pabischkim fneeg. — Nepastahwigu laiku effam gan fchosem' redsejusch. Tē wifsch brihscham fneeg, tē lihst, tē atkal falst. Pirmā Merz rihtā labbi, labbi falla, prett walkaru lihja ar leelahm lahsehm, un walkarā febbu falla atkal. Lai Deewos tik schehligi zaur tahdu nepastahwigu laiku, sammibas taudim pehz tahlaku ne pefuhta, kas gan pehz dakteru sprefschahanahm warroht ahtri notikt.

Lai Deewos schehligais mums tik labbu pawafari dohd, tad seemas-behdas drihs aissmirsism! Tē heidsoht arri peeminnu, ka atkal Deewos muhsu zeenigu Kungu ar ugguns-grehku peemelejis; jo tai 9tā Janwarī, pukstens bishos walkarā, muhsu uhdena-fudmallas ar ugguni aissgahje. — Ta ugguns, ka dohma, gan buhs no flurstenā zehlupees, kas no leela falla effoht fasprahdsis bijis. Tahs meldera-leetas, kas istabā bija, tappe gan isglahbtas, tak meldera pascha labbiba, ka arri malditaju labbiba, kas augfcham us behningi bija, tappe wiffa no ugguns aprihta. Meldera-labbibu rehkinga lihds 100 puhru, un malditaju labbibu

lihds 250 puhri, kas wiffi sadegge. Wiffu tahs ehlas stahdi arri kohpā irr pee 1700 rub. f. takfeerejusch. Bij arri laime, ka tai deenā ne kahds wehjsch ne bija, zaur ko tad fudmallustalli, kas itt klah tija, nu ugguns ne aissahrti palikke. — Lai Deewos nu palihds muhsu zeenigam Kungam, ko Deewos arweenu zaur ugguns-grehku peemelle, atkal jaunas fudmallas drihs ustaifht, un Winnu un muhs wiffus turpmak no ugguns breefrahm schehligi pasarga!! —

E. F. S.

• Pateefigs notikkums, zitteem par pamahzifhanu.

Ne fenn Wahzsemme kahds eebuhweets, kas kā saglis sinnams bija, atkal kahdas sahdsibas deht tikka preefsch teefas aizinahts. — Peerahdischana staidra ne kahda ne bija, un kād teesa winnam kā pasihstamam melkulam ne kahwe zaur swehrefchanu fewi taifnotees, tad winsch pats eefahze nodeewatees un nolahdetees, fazidams: lai pats pirmais pehrkons, kas usnahk, manni nosperr, ja esmu sadsis. — Mahri deenas pehz tam zehlahs bahrgs pehrkons pahrto zeemu, kur fchis zilweks dīhwoja. Wifsch bija ar 4 zitteem wihereem, 4 behrneem un weenu funni sawās mahjas. Peepeschini norihbeja stiprs pehrkohns; sibbens bija eefchahwees tannī istabā, un fcho wiheru ween nospehris, tee zitti zikweki bija tohti istruhkuschees, un us ihsu laiku kā apgilbuschi. Istaba nodegga. Laudis ne gribbeja, ka winni fazzija, to no pascha Deewa nosohditu likki no ugguns isnest, kamehr pats mahzitajs, kam gaddijahs preeet, teem ar fawu labbu preefschihmi preefschā gahja. — Mahziba: Tew ne buhs Deewa sawa Kunga wahrdū nepateesi welti walkah! —

W.

Swefchas semmes sinnas.

Spahnijas semme eelsch Sohrijas tai fw. Salvador basnīza, atrohnahs kappi, kas to wahrdū „tahs septinas Kattrihnes“ nefs, tamdeht ka tannis kappōs septinas gaspaschas, kas wiffas to wahrdū „Kattrihne“ turreju-

ſchas, ſemmes klehpī duſs, kas wiſſas weena
pehz ohtras weenam paſcham wihrām, kas
arridsan taggad pee winnahm kappā jaw blaſ-
kam truhd, irr laulatas biujſchas. Wiſſch
bija apnehmeeſ ilgi atraitniſ ne ſtahweht, un
bija arridsan zeeti ween ſawā prahṭā to moh-
digu nodohmu eenahmeeſ, ka wiſſahn ſeewahm
buhs to wahrdu „Kattrihne“ turreht. Preeſch
ſawas nahwes tas wehl zeeti ween to noteize,
lai ik gaddus fw. Kattrihnes deenā winna un
winnas ſeewu peeminku ſwinne, kas arridsan
ik gaddus wehl noteek, un ſchi ſwinneſchana
paſtahw eekſch ta, ka pehz noturretahm mi-
ſchahm *) pee kappa daſchadas kollektas tohp
nodſeedatas.

No Berlihnes Pruhſchōs. Tanni
16tā Webruar f. g. notikke eekſch kummedijas-
nammā (National-Theater) patlabban ka tee
ſpehletaji ſawas ſpehles uſwedde, ſchis moh-
digis notikkums. Kahds ſmallks kabbatu-pahr-
raudsitajs kahdam kungam kabbatas - grahmati-
nu (Brieftasche) iſſadſis, dewahs us ſchenki
tur padſertees. Schis pehdigi ſawu zekki ma-
faja no tahs papihra naudas, kas tanni ſagtā
grahmatinā atraddahs; bet ſchenkeris to naudu
ne nehme tamdehi, ka ta neriktiga, prohti pa-
ſchu taſita bija, un peſauze tadeht tulicht pa-
ligeju flaht, lai ſcho jaunkungu zeeti nemm,
kas arri notikke; bet ſaglis gan nu iſteize ka
ne wainigs effoht, un pats tahs banknohtes
naw wiſſa taisijis; bet effoht ne fenn kummedi-
dijas nammā kahdam jaunkungam grahmatinu,
kur kahdas 100 itt jaunas banknohtes eekſchā
biujſchas, nosadſis, un ka wiſſch to kungu
labbi paſiſtoht un ſinnoht arri, kur tas kum-
medijas nammā wehl taggad ſtahwoht tahs
ſpehles „noschebloschanu un atlihdſinaſchanu“
(Reue und Ersatz) — ko tee patlabban ſpehle —
ſtattidams. Schee wiſſi tur arri nogahje un
atradde teefcham wehl to tur ſtahwoht. Abbi
tappe nu tiklabbi ſaglis ka apſagtais zeeti fa-
nemti un teefai nodohti.

*) Te japeeminn ka Spahneru-semme Kattoli dſibwo.

No Konſtantinopeles, Turku ſemme,
rakſta no 2tra Webruar f. g. tā: Puſſdeenas
wehſch, kas daudſ deenā ſuhte, irr muhs
atkal no ſneega un leddus atfwabbinajis, het
nu jaw atkal ſneegs muhs apmeklejis. Zaur
to tahdu leelu fallu mums gruhtibas bij daudſ
jaredſ. Pehz tahm pee teefas - peemeldeſcha-
nahm irr eekſch Konſtantinopeles un winnas
preeſch - pilſateem eekſch diwi tahm leelakahm
fallu-deenahm lihds 158 zilweki noſalluſchi, un
leelakais pulks ſawōs paſchōs mahjoklōs.
Eekſch Gallipohli pilſata irr 23 zilweki un
eekſch Smirnas, kur tik 7 grahdes fallis, 17 zil-
weki noſalluſchi. Pee kahda Turku kugga
juhrmalli atraddahs 13 zilweki noſalluſchi, un
kahdā maſa laiwinā, kas us ſweijoschanu bija
iſbraukufe, noſalle 8 ſweijneeki. Ta laiwinā
atraddahs pilna ar ſiwi, tak ſweijneeki wiſſi
ſtihwi. —

Kahds baggats kungs Amburgas pilſata,
Wahzemmē, mirdams atſtahjis ſawai 13 gaddu
wezzai kafkei 1000 mahrkas naudas ar to zeetu
peeteiſchanu: Zahs kafkes kohpejam buhs
no ſchis kaptahles intrefehm pahrtikt, un kād
ta kafke mirſt, tad lai ta kaptale paleek Ambur-
gas beedribai prett lohpu mohzifchanu. (Verein
gegen Thierquälerei.) — Woi redſi, laſſitajs,
ka arri muhsu deenā ſr kafkes jaw ſahk no
intrefehm dſibwoht; tas rahda ka buhs labbi
laſki! —

E. F. S.

Teefas ſluddinachanā.
Wiſſi tee, kam labdas taſnas parradu präſiſchanas
buhtu pee to Jaun-Aluzes muſchias ſaimneeka Aus
Gruu no Grbju-mahjahm, par kura manu parradu
dehl konkufe ſpreesta, tohp uſaizinati, ar ſawahin
präſiſchanahm un winnu peerabdiſchanahm lihds 20tū
Mei f. g. pee Jaun-Aluzes pagasta teefas peeteiktees,
jo weblaſt neveenū wairſ ne klaufihs. Jaun-Aluzē,
tai 8tā April 1850.

(Nr. 31.) †† Brammann Wille Blum, pag. wezz.
A. G. Hammer, pag. teefas ſtrihw.

Wiſſi tee pee Wirkuemuſchias (Heyden) pagasta pee-
derrig, til pat wihriftki, ka ſeewiſchki, tohp zaur ſcho
uſaizinati, ſefhu neddelu ſtarpa dehl ſawas peerakſti-

schanas eelsch d'vehseles rulsteeem scheit peeteiktees.
Talabb tohp wissas muischas palizejas un pagasta teesas luhtas, taudus laudis pee fewim ne peeturreht, kas par sawu peerakstischau ne warr sihni usrahdiht. Wirkusmuischas pagasta teesa, tai 7ta April 1850. 3

(Nr. 47.) ††† Fritz Leinahts, pagasta wezz.
Teesas frihw. Friedrich Freimann.

Wissi pee Krohna Behrsmuischias, Sihpelesmuischias, Udssemuischias, Friedrikustes, Kreijesmuischias, Sprigaulumuischias (Wilhelminenhof), Masas Meschanuischias (Klein-Buschhof), Druckesmuischias, Schkibbesmuischias (Alexanderhof) un Behrs-Sihpeles meschakunga muischas peederrigi pogasta lohzekli, tiklabb no wibrischku ka no seewischku kahrtas, tohp zaur scho usaizinati, feschu neddelu starpä dehl sawas peerakstischanas eelsch d'vehseles rulsteeem, scheit peeteiktees. Talabb tohp wissas muischas palizejas un pagasta teesas luhtas, taudus laudis pee fewim ne peeturreht, kas par sawu peerakstischau ne warr sihni usrahdiht. Krohna Behrsmuischias pagasta teesa, tai 14ta April 1850. 3

(Nr. 342.) E. Mallin, pagasta wezzakais.
Teesas frihw. Friedrich Freimann.

No Ilgu muischas pagasta teesas tohp wissi pee Ilgu muischas peederrigi semneeki, ka arri tee pee Kappeles muischas peerakstui brihvarraju laudis, furri schwinni nowadda ne d'shwo, usaizinati, lihds pehdejai Mei mehnescha deenai f. g. pee schihs pogasta teesas dehl usnemshanas eelsch jaunas revisiones rusta peeteiktees. Wissi, kas lihds noliktam laikam ne buhs peeteikschies, tops pehz liklumeem zeeti strahpeti. Ilgu muischia, tai 14ta April 1850. 2

(Nr. 62.) ††† Bredike Krist, pagasta wezz.
A. Reire, pagasta teesas frihw.

Wissi pee Lestenes pagasta peederrigi pagasta lohzekli, kas taggad zittur d'shwo, tohp zaur scho usaizinati, feschu mehneschu starpä, no appalschrafstitas deenas, devitas revisiones dehl scheitan paschi peeteiktees. Lestenes pagasta teesa, tai 10ta April 1850. 3

(Nr. 52.) Ans Zers, pagasta wezzakais.
Jagdholt, pag. teesas frihw.

No Wirzau-Breeschumuischias pagasta teesas tohp wissi pee Wirzau-Breeschumuischias, Auldrav-Friedrik-muischias un Gallamuischias peerakstili pagasta lohzekli, kas taggad zittur usturrabs, zaur scho fluddinaschanu usaizinati, wissmehlak lihds 1mo August f. g., jaunas revisiones dehl, pee schihs teesas peeteiktees un sawus pamilijs lohzelius prett kwittanzi usdoh. Teflaht tohp wissas palizejas teesas, appalsch fuhrabm schi

pagasta lohzekli usturrabs, luhtas, us tam luhtoht, ka neweens no teem, kam tahdas kwittanzes nam, pahr to noliku laiku ne taptu peeturrehts un fleibpts. Kas scho fluddinaschanu ne liss wehrâ, tam par to waijadshehs atbildeht. Wirzau-Breeschumuischias pagasta teesa, tai 11ta April 1850. 3

(L. S.) Pagasta wezzakais Zurre Siblischke.
Teesas frihw. Friedrich Freimann.

No Wainodes pagasta teesas tohp tas pee Zelgawas peerakstifts pohdneeks Johann Walter, kas scheit Men-telu-krohgâ d'shwoja, feschu neddelu starpä, tas irr lihds 29to April 1850, usaizinahts, sawas schè eekih-latas leetas isneint, zittadi schihs leetas wairalfohli-tojeem uhtrupé pahrdohs. Wainodes pagasta teesa, tai 18ta Merz 1850. 1

(Nr. 44.) ††† Rimbeneck Ernst, pagasta wezz.
G. Poresch, pagasta teesas frihw. 1

Schenberges pagasta teesa zaur scho wissus tohs us-azina, kam kahdas taifnas prassishanas pee tahs at-stahdas mantas ta nomirruscha Kalleja Mikkel Komannzky no Strunku mahjahn, lihds 24tu Mei f. g. pee schihs teesas peeteiktees, jo wehlak neweenu wairs ne klausihbs. Schenberge, tai 24ta Merz 1850. 1

(Nr. 76.) Teesas wahrdâ:

W. Schring, frihw. 1

Wissi tee, kam kahdas taifnas parradu prassishanas buhtu pee tahs mantas ta nomirruscha Pleppesmuischias Pawabru-krohdseeneekas Uns Treimann tohp usaizinati, lihds 6tu Mei 1850 pee schihs pagasta teesas peeteiktees, jo wehlak neweenu wairs ne klausihbs. Ihpa-schi tohp arri wissi tee, kas tam nelaikim Uns Treimann ko parradâ buhtu, usaizinati, ar saweem parradeem lihds wirspeeininnetam terminam scheit peeteiktees, or to peedraudechamu, ka tohs, kas ne buhs peeteikschies, wehlak ar dubbultu maksu strahhehs. Krohna Behrsmuischias pagasta teesa, tai 3schâ April 1850. 1

(Nr. 314.) Pagasta wezzakais Karl Mallin.
Teesas frihw. Friedrich Freimann.

Zittas fluddinaschanas.

Zaur scho tohp sinnamu darrihts, ka Latweeschi, kas sawus behrnus griss Zelgawâ eelsch kostes un eelsch kohrtela doht, loi tadehl peeteizabs Zelgawâ, frihwera eelâ, prettim Latweeschi basizai, Matboidi nammâ, pee kurpneeka Wachsmuth, kur klahakas sinnas warr dabbuht. *

To ikgaddus Dohbeles meeestâ turramu Turgu-tirgu schogadd, Leeldeenas-swehktu lobbâ, 25ta April zels un 26ta turrehs. Dohbelâ, tai 22trâ Merz 1850. 1

Meeesta preefschneeks J. Baar.